

Olešná

Základní charakteristika obce

Počet obyvatel (vždy k 31. 12.) 2011 | 2013 | 2015 | 2017 | 2019: 558 | 572 | 578 | 585 | 581

www.obec-olesna.cz

Obec Olešná leží ve střední části správního obvodu ORP Rakovník, asi 4 km severozápadně od Rakovníka, s nímž přímo sousedí.

Obec Olešná je tvořena jediným sídlem, které je z jihu, východu a severu obklopené lesy. Krajinou osu ve směru západ – východ tvoří potok Olešná s rybníční soustavou. Potok Olešná se vleývá zprava do Lišanského potoka. Volná krajina okolo sídla je intenzivně zemědělsky obhospodařovaná.

Východní část historického jádra sídla Olešná je tvořena rozsáhlým areálem barokního zámku obklopeného hospodářskými budovami. Zámek vznikl přestavbou tvrze založené v roce 1507.

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1352.

Hodnoty na území obce

Přírodní a krajinné hodnoty

Památné stromy – Lípa malolistá, Skupina dvou lip malolistých, Lípa v Olešné)

Potok Olešná s rybníční soustavou (Obecní rybník, Olešenský rybník, ad.)

Borský potok

Chrástfánský potok

Přírodní rezervace Červená louka – Rostlinná a živočišná společenstva rašelinných luk podél Olešenského potoka s výskytem vzácných a ohrožených rostlinných druhů, kupř. tuřice Davallový, prstnatce májového, vachty trojlisté, upolínu evropského a dalších.

Významný krajinný prvek registrovaný Botanická zahrada – vlhká louka

Lesy obklopující jádrové sídlo obce ze severu, východu a jihu

Olešná

Kulturně historické hodnoty

Dochovaná jižní část historického jádra sídla, okolo podélné ulicové návsi jižně od zámku

Dodnes autenticky dochované urbanistické uspořádání areálu bývalého zámku

Kostel sv. Martina (NKP) – připomínán jako farní v polovině 14. stol.; v 1. polovině 18. stol. přestavěn barokně, po r. 1750 upraven v pozdním baroku; jednolodní stavba s trojboce uzavřeným presbytářem, se sakristií a kaplí po stranách

Zámek Olešná (NKP) – barokní zámek s vysokou mansardovou střechou vznikl přestavbou renesančního objektu; je obklopen parkem a hospodářským dvorem se zčásti dochovanými hospodářskými budovami, částečně modernizovanými

Sloup se sochou sv. Jana Nepomuckého (NKP) – barokní kamenný světecký sloup z 1. pol. 18. stol. stojí u cesty v intravilánu, u brány do areálu hřbitova a kostela; na hranolovém podstavci se tyčí sloup s kompozitní hlavicí se soškou sv. Jana Nepomuckého

Sloup se sousoším Piety (NKP) – barokní kamenný mariánský sloup z 1. pol. 18. stol. stojí v intravilánu na rozcestí; na hranolovém podstavci se tyčí sloup s kompozitní hlavicí a sousoším Piety

Socha sv. Josefa (NKP) – hodnotná barokní socha (dat. 1741) sv. Josefa jako pěstouna Ježíšova, situovaná při lesní cestě; socha provincionální, avšak velmi dobré kvality, stojí na podstavci v podobě barokní balustry čtvercového půdorysu

Sloup se sochou Panny Marie (NKP) – barokní kamenný mariánský sloup u cesty v extravilánu; na hranolovém podstavci s datací (1715) stojí sloup s kompozitní hlavicí se sochou Madony (památka je vážně poškozená, socha odcizená)

Socha sv. Antonína u Olešenského rybníka

Místo bitvy u Rakovníka (1620) – Bitva u Rakovníka proběhla v roce 1620 severně od Rakovníka mezi vojskem českých stavů a císařskými. Střet nebyl vázán jen na samotné návrší Bendovka a Kokrdy, ale zabíral plochu několika katastrů. Do dnešních dnů se zachovaly zbytky šípových opevnění, tzv. redanů. Bitva se odehrála 27. října až 6. listopadu a vyvrcholila dva dny před osudnou bitvou na Bílé hoře.

Muzejní železnice Kolečovka (Lužná u Rakovníka – Krupá – Kolečovice). Trať je v provozu pouze v letních měsících jako turistická atrakce.

Civilizační hodnoty

Železniční trať č. 125 Lužná u Rakovníka – Kolečovice, tzv. Kolečovka (od roku 2006 bez pravidelné dopravy)

Železniční zastávka Olešná na železniční trati č. 125

Cyklostezka Olešná – Rakovník

Cyklostezka Rakovník – Kněževy

Zelená pěší turistická trasa KČT

Základní škola – 1. stupeň

Mateřská škola

Sokolovna / kulturní sál

Obecní knihovna

Obchod se smíšeným zbožím

Restaurace na fotbalovém hřišti

Dětské hřiště

Fotbalové hřiště

Hřbitov

Pivovar Olešná

Fungující výrobní areál severně od areálu zámku (autoservis, autocentrum)

Kanalizace zakončená na ČOV Olešná

Vodovod

Obec je plně plynofikovaná

Hlavní požadavky na změny v území (nad rámec územního plánu)

Požadavky na změny v území vyplývající z platných ZÚR Středočeského kraje ve znění Aktualizace č. 1 a č. 2

R02: Dálkovod IKL (přípolož/zkapacitnění v koridoru)

RC 1495: Regionální biocentrum Červená louka

RK 1096: Regionální biokoridor Háj Vinice - Červená louka

Olešná

Požadavky na změny v území vyplývající z rozpracované Aktualizace č. 3 ZÚR Středočeského kraje (návrh pro SJ)

Žádné požadavky nevyplývají

Požadavky na změny v území vyplývající ze strategického plánu rozvoje obce

Obec nemá strategický plán

Záměry dle dotazníku obce 2020

Rozšíření ČOV Olešná

Pozitiva

Negativa

Životní prostředí

Území relativně vyvážené (KES > 1)
Vysoká lesnatost území
Celkově příznivé hodnocení stavu ovzduší
Celkově příznivé hodnocení vodního hospodářství
Celkově příznivé hodnocení odpadového hospodářství
Existence vodního zdroje na území obce

Celkově nízká kvalita ZPF (vyšší podíl IV. a V. TO)
Vysoká míra zornění

Hospodářský rozvoj

Výborná dostupnost Rakovníka (a to dokonce i na kole nebo pěšky)
Kompletní technická infrastruktura (vodovod, kanalizace, plynofikace)
Místní zemědělská a řemeslná výroba
Vyšší míra podnikatelské aktivity obyvatel

Mírně nadprůměrná nezaměstnanost
Existence opuštěných nebo málo využitých ploch typu brownfield

Soudržnost společenství obyvatel

Prakticky všechny byty v rodinných domech
Mladý bytový fond
Zanedbatelný podíl neobydlených bytů
Přiměřená občanská vybavenost – školství (MŠ, 1. st. ZŠ), knihovna, sportovní vybavení (hřiště, koupaliště, sportoviště), základní obchodní vybavenost
Mírný nárůst počtu obyvatel v důsledku přistěhovalectví
Dostupnost pracovních příležitostí v sousedním Rakovníku
Existence urbanistických a architektonických hodnot místního významu (areál zámku bez využití)

Vysoký podíl vyjíždky za prací zejm. do sousedního centra ORP Rakovníka
Obec bez lékaře (vyjíždka do Rakovníka)
Mírně nepříznivá věková struktura obyvatel

Vyhodnocení územních podmínek a potenciálů jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území

Životní prostředí

+

Hospodářský rozvoj

+

Soudržnost společenství obyvatel

+

Zařazení obce do kategorie vyváženosti pilířů URÚ

1

Olešná

Problémy/závady k řešení v územním plánu

Brownfield areál bývalého zámku v centru obce – hrozba totální devastace jedinečné architektonické a urbanistické hodnoty obce, některé hospodářské objekty po obvodu areálu zcela zbořené a zdevastované, dílčí zcela nevhodné dostavby

Brownfield bývalý zemědělský areál navazující z východní strany na areál zámku

Architektonicky a urbanisticky rušivý bytový dům severně od centra obce

Architektonicky a urbanisticky rušivá stavba samoobsluhy Jednota na severním okraji historického jádra

Urbanisticky neuspořádaný systém veřejných prostranství v jádru obce, zejména pak prostor „náměstí“ mezi obecním úřadem a samoobsluhou Jednota

Všechny vodní toky v západní zemědělsky obhospodařované části volné krajiny zcela regulované/napřímené, koryta všech toků oraná až na břehovou hranu vodního toku, téměř úplná absence břehových porostů

Velmi vysoká míra zornění zemědělské části volné krajiny, velké půdní bloky, velmi nízký podíl ekologicky stabilních ploch

Prakticky veškerá zemědělská půda na území obce ohrožená větrnou erozí

Nevyužitý potenciál potoka Olešná jako rekreační osy zástavby sídla

Nesplněný standard dostupnosti MŠ – poloměr docházky 600 m do MŠ nepokrývá západní část obytného území obce

Většina obytného území jádrového sídla Olešná leží mimo pěší dostupnost dětského hřiště 200 m od obytných domů

Západní okraj jádrového sídla Olešná leží mimo pěší docházku zastávek VHD